Uchwała Nr 2
Mazurskiej Okręgowej Rady Łowieckiej
z dnia 27 czerwca 2018 r.
w sprawie określenia zasad selekcji populacyjnej i osobniczej oraz kryteriów odstrzału zwierzyny płowej i muflonów obowiązujących na terenie Olsztyńskiego Okręgu PZŁ

Na podstawie wytycznych określonych w załączniku do Uchwały nr 14/2015 Naczelnej Rady Łowieckiej z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych w Polsce oraz zasad postępowania przy ocenie zgodności odstrzału, Mazurska Okręgowa Rada Łowiecka po konsultacji z Lasami Państwowymi wprowadza poniższe zasady i kryteria selekcji zwierzyny płowej i muflonów.

§ 1

SARNA EUROPEJSKA

Selekcja populacyjna

Inwentaryzacja i planowanie łowieckie w odniesieniu do tego gatunku musi być przeprowadzone szczególnie starannie, ze względu na presję drapieżników i wałęsających się psów. Przyrost zrealizowany ustala się na 40 do 70 % stanu kóz na 10 marca br. (należy uwzględnić warunki atmosferyczne, ilość stwierdzonych upadków zwierzyny oraz obecność i presji dużych drapieżników: wilka i rysia). Planując odstrzał należy odnieść go do docelowej liczebności populacji zapisanej w WŁPH.

Odstrzał w grupach płciowo-wiekowych ustala się w następujący sposób:

- rogacze ok. 40 max. 45 %
- kozy ok. 40 %
- koźlęta ok. 20 % (max do 30 %)

Odstrzał rogaczy ustala się odpowiednio dla osobników:
- **selekcyjnych - max. 70 %** ogólnej liczby rogaczy do pozyskania
- **łownych - min. 30 %** ogólnej liczby rogaczy do pozyskania

Kryteria odstrzału kozłów sarny

Rodzaj odstrzału	**Rok życia** (poroże)	**Odstrzał prawidłowy "O"**	**Odstrzał nieprawidłowy "X"**
Selekcyjny - do 70 % ogólnej liczby kozłów zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia** (1. poroże)	guzikarze, szpicaki	formy wyższe
	3. rok życia (2. poroże)	do nieregularnego szóstaka włącznie	formy wyższe
	4. i 5. rok życia (3. i 4. poroże)	do nieregularnego szóstaka włącznie	formy wyższe
Łowny - min. 30 % ogólnej liczby kozłów zaplanowanych do odstrzału	**6. rok życia** (5. poroże i starsze)	bez względu na formę poroża	brak

Ustalenia dodatkowe:
- **Za odnogę w porożu sarny przyjmuje sie odrost o długości**:
  2. rok życia (pierwsze poroże) - **powyżej 1 cm,**
  3. rok życia (drugie poroże) - **powyżej 2 cm,**
  4. rok życia i starsze (trzecie poroże i starsze) - **powyżej 3 cm.**
- Za selekcyjne uznaje się wszystkie myłkusy i szydlarze.

Selekcja kóz i koźląt:
W pierwszej kolejności eliminujemy osobniki z widocznymi wadami budowy, w złej kondycji o matowej, zmierzwionej okrywie włosowej. Oceniając kondycję samic, trzeba uwzględnić stan grzęz, gdyż wychudzona sylwetka i powiększone grzęzy świadczą o intensywnym karmieniu potomstwa. Przy odstrzale samic i potomstwa w pierwszej kolejności należy dokonać odstrzału ich potomstwa a następnie samicy. W przypadku odstrzału koźląt-bliźniaków w pierwszej kolejności usuwamy koźlę słabsze, o mniejszej masie tuszy, a w przypadku koźląt o jednakowej kondycji, koźlę płci żeńskiej

§ 2

JELEŃ SZLACHETNY

Selekcja populacyjna
Przyrost zrealizowany ustala się na 50 do 70 % stanu łań na 10 marca br. (należy uwzględnić warunki atmosferyczne, ilość stwierdzonych upadków zwierzyny oraz obecność i presji dużych drapieżników: wilka i rysia). Planując odstrzał należy odnieść go do docelowej liczebności populacji zapisanej w WŁPH.

Odstrzał w grupach płciowo-wiekowych ustala się w następujący sposób:

- byki ok. 25-35 %
- łanie 40-60 %
- cielęta do 30 %

Odstrzał byków ustala się odpowiednio dla osobników:

- **selekcyjnych - 80-85 %** ogólnej liczby byków do pozyskania, z uwzględnieniem zasady, iż byków selekcyjnych w wieku do 5. roku życia nie powinno się pozyskiwać więcej niż 40 % ogółu pozyskanych byków.
- **łownych – 15-20 %** ogólnej liczby byków do pozyskania

Kryteria odstrzału byków jelenia szlachetnego

Rodzaj odstrzału	**Rok życia** (poroże)	**Odstrzał prawidłowy "O"**	**Odstrzał nieprawidłowy "X"**
		opis form poroża	
selekcyjny - do 85 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia** (1. poroże)	szpicaki o średniej długości tyk do 20 cm	szpicaki o średniej długości tyk 20 cm i więcej, rozwidlone, koronne i formy wyższe
	3. rok życia (2. poroże)	do ósmaka nieregularnego włącznie	ósmaki regularne i wszystkie formy wyższe
	4.-5. rok życia (3.-4. poroże)	wszystkie formy nie koronne i jednostronnie koronne	powyżej tej formy
	6.-8. rok życia (5.-7. poroże)	wszystkie formy do 10-aka regularnego obustronnie koronnego włącznie	wszystkie formy powyżej 10-aka regularnego obustronnie koronnego
	9.-10. rok życia (8.-9. poroże)	wszystkie formy do 12-aka regularnego obustronnie koronnego włącznie	wszystkie formy powyżej 12-aka regularnego obustronnie koronnego
łowny - min. 15 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**11. rok życia**i starsze (10. poroże i starsze)	bez względu na formę poroża	brak

Dla określenia formy poroża wg CIC przyjmuje się za odnogę każdy odrostek o długości powyżej 2 cm.

Ustalenia dodatkowe:
- **Za odnogę w porożu jelenia szlachetnego (przy określaniu prawidłowości odstrzałów) przyjmuje się odrost o długości**:
2. rok życia (pierwsze poroże) - **powyżej 2 cm,**
3.-8. roku życia (drugie poroże do siódmego poroża) - **powyżej 5 cm,**
9.-10. roku życia i u starszych (ósme poroże i starsze) - **powyżej 10 cm.**
- Za selekcyjne uznaje się wszystkie myłkusy i szydlarze.

Selekcja łań i cieląt
W pierwszej kolejności eliminujemy osobniki z widocznymi wadami budowy, w złej kondycji o matowej, zmierzwionej okrywie włosowej. Oceniając kondycję samic, trzeba uwzględnić stan grzęz, gdyż wychudzona sylwetka i powiększone grzęzy świadczą o intensywnym karmieniu potomstwa. Przy odstrzale samic i potomstwa w pierwszej kolejności należy dokonać odstrzału ich potomstwa a następnie samicy.

§ 3

DANIEL

Selekcja populacyjna
Przyrost zrealizowany ustala się na 50 - 70 % stanu łań na 10 marca br. (należy uwzględnić warunki atmosferyczne, ilość stwierdzonych upadków zwierzyny oraz obecność i presji dużych drapieżników: wilka i rysia). Planując odstrzał należy odnieść go do docelowej liczebności populacji zapisanej w WŁPH.

Odstrzał w grupach płciowo-wiekowych ustala się w następujący sposób:

- byki 30 – 40 %
- łanie do 50 %
- cielęta do 30 %

Odstrzał byków ustala się odpowiednio dla osobników:
- **selekcyjnych – 80 - 85 %** ogólnej liczby byków do pozyskania z uwzględnieniem zasady, iż byków selekcyjnych w wieku do 3. roku życia nie powinno sie pozyskiwać więcej niż 40 % ogółu pozyskanych byków.
- **łownych - 15 – 20 %** ogólnej liczby byków do pozyskania

Kryteria odstrzału byków daniela

Rodzaj odstrzału	Rok życia (poroże)	Odstrzał prawidłowy "O"	Odstrzał nieprawidłowy "X"
		Opis form poroża	
selekcyjny - do 85 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia** (1. poroże)	guzikarze oraz szpicaki o średniej długości tyk do 10 cm.	szpicaki o średniej długości tyk powyżej 10 cm.
	3 rok życia (2. poroże)	szydlarze i słabe łyżkarze o średniej długości obu tyk do 40 cm lub o średnim spłaszczeniu górnej części obu tyk węższym od 7 cm	formy wyższe
	4.-7. rok życia (3.-6. poroże)	Wszystkie formy poniżej regularnego łopatacza oraz łopatacze o głębokich zatokach rozdzielających płaszczyznę łopaty na co najmniej połowie jej długości, a także byki o wyjątkowo wąskich i wadliwych łopatach	formy wyższe
łowny - min. 15 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**8.rok życia i starsze** (7. poroże i starsze)	Bez względu na formę poroża	brak

Ustalenia dodatkowe:

- **łopatacz regularny** – to byk o porożu, w którym obydwie łopaty mają długości większe niż połowy długości ich tyk;
- **łopatacz nieregularny** – to byk o porożu, w którym jedna z łopat ma długość mniejszą niż połowa długości tej tyki.

- Za selekcyjne uznaje się wszystkie myłkusy i szydlarze.

Selekcja łań i cieląt

W pierwszej kolejności eliminujemy osobniki z widocznymi wadami budowy, w złej kondycji o matowej, zmierzwionej okrywie włosowej. Oceniając kondycję samic, trzeba uwzględnić stan grzęz, gdyż wychudzona sylwetka i powiększone grzęzy świadczą o intensywnym karmieniu potomstwa. Przy odstrzale samic i potomstwa w pierwszej kolejności należy dokonać odstrzału ich potomstwa a następnie samicy.

§ 4

JELEŃ SIKA

Nie przewiduje się stosowania kryteriów odstrzału byków opartych na formach poroża, nie określa się również wielkości i struktury pozyskania.

§ 5

MUFLON

Selekcja populacyjna

Przyrost zrealizowany u muflonów należy planować w wysokości do 60 % wiosennego stanu owiec.

Struktura pozyskania w grupach płciowo - wiekowych
- tryki 35 – 45%,
- owce 35 – 40%,
- jagnięta do 20%.

Kryteria odstrzału tryków muflona

Rodzaj odstrzału	Wiek - rok życia	Odstrzał prawidłowy "O"	Odstrzał nieprawidłowy "X"
Selekcyjny* - do 50% ogólnej liczby tryków zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia**	długość ślimów do 30 cm	formy wyższe
	3.-6. rok życia	o długości ślimów nie przekraczającej połowy obwodu okręgu tworzonego przez kształt ślimów	formy wyższe
Łowny - min. 50% ogólnej liczby tryków zaplanowanych do odstrzału	**7. rok życia i starsze**	bez względu na formę ślimów	brak

* za selekcyjne, niezależnie od wieku uznaje się tryki, u których następuje wrastanie ślimów w kark lub żuchwę oraz tryki o kącie rozwarcia ślimów odbiegającym od 90°

Selekcja owiec i jagniąt

Spośród owiec za selekcyjne uznaje się osobniki z urożeniem oraz w wyraźnie słabej kondycji. Spośród jagniąt jako selekcyjne usuwane są osobniki o słabej kondycji, słabsze z bliźniąt oraz jagnięta męskie o ślimach do 12 cm. W pierwszej kolejności należy również

Kryteria odstrzału byków daniela

Rodzaj odstrzału	Rok życia (poroże)	Odstrzał prawidłowy "O"	Odstrzał nieprawidłowy "X"
		Opis form poroża	
selekcyjny - do 85 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia** (1. poroże)	guzikarze oraz szpicaki o średniej długości tyk do 10 cm.	szpicaki o średniej długości tyk powyżej 10 cm.
	3 rok życia (2. poroże)	szydlarze i słabe łyżkarze o średniej długości obu tyk do 40 cm lub o średnim spłaszczeniu górnej części obu tyk węższym od 7 cm	formy wyższe
	4.-7. rok życia (3.-6. poroże)	Wszystkie formy poniżej regularnego łopatacza oraz łopatacze o głębokich zatokach rozdzielających płaszczyznę łopaty na co najmniej połowie jej długości, a także byki o wyjątkowo wąskich i wadliwych łopatach	formy wyższe
łowny - min. 15 % ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	**8.rok życia i starsze** (7. poroże i starsze)	Bez względu na formę poroża	brak

Ustalenia dodatkowe:

- **łopatacz regularny** – to byk o porożu, w którym obydwie łopaty mają długości większe niż połowy długości ich tyk;
- **łopatacz nieregularny** – to byk o porożu, w którym jedna z łopat ma długość mniejszą niż połowa długości tej tyki.

- Za selekcyjne uznaje się wszystkie myłkusy i szydlarze.

Selekcja łań i cieląt

W pierwszej kolejności eliminujemy osobniki z widocznymi wadami budowy, w złej kondycji o matowej, zmierzwionej okrywie włosowej. Oceniając kondycję samic, trzeba uwzględnić stan grzęz, gdyż wychudzona sylwetka i powiększone grzęzy świadczą o intensywnym karmieniu potomstwa. Przy odstrzale samic i potomstwa w pierwszej kolejności należy dokonać odstrzału ich potomstwa a następnie samicy.

§ 4

JELEŃ SIKA

Nie przewiduje się stosowania kryteriów odstrzału byków opartych na formach poroża, nie określa się również wielkości i struktury pozyskania.

§ 5

MUFLON

Selekcja populacyjna

Przyrost zrealizowany u muflonów należy planować w wysokości do 60 % wiosennego stanu owiec.

Struktura pozyskania w grupach płciowo - wiekowych
- tryki 35 – 45%,
- owce 35 – 40%,
- jagnięta do 20%.

Kryteria odstrzału tryków muflona

Rodzaj odstrzału	Wiek - rok życia	Odstrzał prawidłowy "O"	Odstrzał nieprawidłowy "X"
Selekcyjny* - do 50% ogólnej liczby tryków zaplanowanych do odstrzału	**2. rok życia**	długość ślimów do 30 cm	formy wyższe
	3.-6. rok życia	o długości ślimów nie przekraczającej połowy obwodu okręgu tworzonego przez kształt ślimów	formy wyższe
Łowny - min. 50% ogólnej liczby tryków zaplanowanych do odstrzału	**7. rok życia i starsze**	bez względu na formę ślimów	brak

* za selekcyjne, niezależnie od wieku uznaje się tryki, u których następuje wrastanie ślimów w kark lub żuchwę oraz tryki o kącie rozwarcia ślimów odbiegającym od 90°

Selekcja owiec i jagniąt

Spośród owiec za selekcyjne uznaje się osobniki z urożeniem oraz w wyraźnie słabej kondycji. Spośród jagniąt jako selekcyjne usuwane są osobniki o słabej kondycji, słabsze z bliźniąt oraz jagnięta męskie o ślimach do 12 cm. W pierwszej kolejności należy również

usuwać z populacji owce i jagnięta o widocznych cechach: okulawienia, kaszlące oraz sztuki odstające od stada. Eliminujemy również owce w 10 roku życia i starsze.

§ 6

ŁOŚ

Selekcja populacyjna

Przyrost zrealizowany

Nie powinien być ustalany na poziomie powyżej 70 % wiosennego stanu klęp, tj. powinien kształtować się na poziomie średniego przyrostu zrealizowanego. Proporcja ta może być korygowana jedynie w przypadku dysponowania dla lokalnych populacji szczegółowymi danymi o wielkości realnego przyrostu w danym roku.

Struktura pozyskania w grupach płciowo - wiekowych winna wynosić:

- byki - około 40 %
- klępy - około 40 %
- łoszaki - do 20 %

Kryteria odstrzału byków łosia

Rodzaj odstrzału	Odstrzał prawidłowy "O"	Odstrzał nieprawidłowy "X"
Selekcyjny - do 85% ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	- szpicaki i widłaki (20-40% odstrzału selekcyjnego); - szóstaki i nieregularne ósmaki (40-60% odstrzału selekcyjnego); - ósmaki regularne (max. 20% odstrzału selekcyjnego)	formy wyższe
Łowny - min. 15% ogólnej liczby byków zaplanowanych do odstrzału	o porożach badylarza powyżej regularnego ósmaka oraz półłopatacza i łopatacza	brak

Ustalenia dodatkowe

- Za odnogę w porożu łosia przyjmuje się odrostek o długości powyżej 5 cm.
- Odstrzał łosi, w tym byków, należy prowadzić w ramach ŁRH – rozdział odstrzału byków powinien być ustalany dla obwodów na spotkaniu dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.

Selekcja klęp i łoszaków

Pozyskanie klęp i łoszaków należy prowadzić w pierwszej kolejności poprzez odstrzał sztuk chorych i cherlawych, o masie tuszy mniejszej niż przeciętna oraz klęp starych i prowadzących słabe potomstwo.

Klępy prowadzące bliźnięta oraz łoszaki – bliźnięta powinny być oszczędzane.

§ 7

Traci moc Uchwała Mazurskiej Okręgowej Rady Łowieckiej z dnia 22.03.2018 r. w sprawie określenia zasad selekcji populacyjnej i osobniczej oraz kryteriów odstrzału sarny europejskiej obowiązujących na terenie olsztyńskiego Okręgu PZŁ

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem 27.06.2018 r.

SEKRETARZ
Mazurskiej Okręgowej Rady Łowieckiej
w Olsztynie
Tadeusz Popiel

POLSKI ZWIĄZEK ŁOWIECKI
Mazurska
Okręgowa
Rada Łowiecka
w Olsztynie

PREZES
Mazurskiej Okręgowej Rady Łowieckiej
w Olsztynie
Janusz Bieniek